

Základní škola a Mateřská škola Český Těšín
Ostravská 1710 okres Karviná

Školní družina

Školní vzdělávací program Školní družiny Český Těšín Ostravská 1710

Platnost od 3. září 2007

I. Identifikační údaje

A) Název školního vzdělávacího programu:

*Školní vzdělávací program
Školní družiny Český Těšín Ostravská 1710*

B) Předkladatel školního vzdělávacího programu

Základní škola a Mateřská škola Český Těšín Ostravská 1710 okres Karviná

právní forma:
příspěvková organizace

IČ: 62 331 591
REDIZO: 600 136 370
IZO: 119 700 948

Školní vzdělávací program pro
Školní družinu Český Těšín Ostravská 1710

Adresa školy:
Ostravská 1710, 737 01 Český Těšín

Kontakty:
Telefon: 558 737 284
E-mail: skola@zsostravska.cz
www stránky: www.zsostravska.cz

Jméno ředitele:
Mgr. Rudolf Fiedler

Pověřená vedoucí:
Božena Kadlicová

C) Zřizovatel

Zřizovatel:
Město Český Těšín

Adresa:
náměstí ČSA 1, 737 01 Český Těšín, okres Karviná

Kontakt:
Telefon: 558 713 100

D) Platnost dokumentu

Školní vzdělávací program Školní družiny Český Těšín Ostravská 1710 okres Karviná platí od 3.9. 2007 s účinností od 3.9. 2007.

č.j.: 153/2007

V Českém Těšíně dne 28. srpna 2007

Mgr. Rudolf Fiedler, ředitel

II. Obecná charakteristika školy

Organizace a její součásti

Školní družinu na Ostravské ul. tvoří dvě oddělení s celodenním provozem. Je součástí sdružení celku Základní škola a Mateřská škola Český Těšín Ostravská 1710 okres Karviná.

III. Podmínky vzdělávání

a) Začlenění školní družiny

Školní družina patří ke škole sídlištního typu, která se nachází nedaleko, asi 15 minut, od městského centra. Družina je umístěna v přízemí jednoposchodového pavilonu školy. Docházející děti navštěvují školní jídelnu, která je součástí právního subjektu, jídelna se nachází asi 150 m od školní družiny na Zelené ul.

Školní družina má dostatek vlastních prostorů. Počet dětí se v posledních letech stabilizoval a dostačuje k naplnění dvou oddělení. Každé oddělení má svou kmenovou učebnu. Do školní družiny se vchází přes centrální vchod školy, sama družina je však od školy oddělena vlastními zamykatelnými dveřmi.

Družina je centrálně vytápěna.

b) Další učebny a místnosti

Školní družina má v současné době vytvořeny pro zájmové vzdělávání dobré podmínky. Vzhledem k tomu, že je součástí školy, může využívat všech školních odborných učeben a tělocvičny nebo školního sportovního areálu. Školní družina odpovídá zdravotním a hygienickým požadavkům.

c) Kabinety, sklady

Školní družina nemá samostatné sklady, učební pomůcky jsou uloženy ve skříních na chodbě nebo v kmenové učebně.

d) Šatny, hygienická zařízení

Šatny se nacházejí na chodbě školní družiny, každé oddělení má svou část. Šatny jsou od školy odděleny dveřmi a jsou uzamykatelné. Šatny jsou vytápěny. K dispozici je dostatečný počet WC s teplou vodou na umytí.

Učitelé mají k dispozici vlastní WC.

Školní družina je vybavena dostatečným množstvím lékárníček.

e) Pracovny pro zaměstnance školy

Vychovatelky ŠD mají k dispozici svou vlastní kancelář.

f) Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy

Učebny, vznikly z bývalých kmenových tříd školy, splňují bezpečnostní i hygienické požadavky. Hry a hračky jsou sice každoročně doplňovány, ale z důvodu stáří většiny z nich se už projevuje potřeba zásadnější obměny. Chybějí počítače. Na vycházky chodí děti do lesoparku a parčíku za divadlo.

Stravovací režim i režim pitný jsou zajišťovány v dostatečné míře i kvalitě. Do jídelny docházejí děti na Zelenou ul. (150 m od družiny). V areálu školy je k dispozici nápojový automat. Ochrana a bezpečnost žáků i zaměstnanců jsou pravidelně vyhodnocovány. Prostředky první pomoci a hasební prostředky jsou k dispozici v dostatečném množství. Družina jako součást školy je zařazena jako objekt bez zvýšeného požárního nebezpečí. Do družiny nedocházejí tělesně postižení žáci. Škola totiž nemá bezbariérový přístup a pro integraci tělesně postižených dětí není vhodně uzpůsobena.

g) Psychosociální podmínky

Pracovní vztahy mezi pedagogy a vedením jsou řešeny na pravidelných měsíčních pracovních poradách. Rodičovské schůzky se konají dle potřeby. Hodnocení stavu každoročně obsahuje hodnotící zpráva vedoucí školní družiny, toto hodnocení se stává součástí výroční zprávy o škole.

h) Personální podmínky

Pedagogické pracovnice jsou 2, jedna splňuje podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb. pro pedagogické pracovníky. Vedoucí MŠ zpracovává každoročně plán na příslušný školní rok.

ch) Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků

Školní družina se snaží, aby mezi vychovatelkami a rodiči byla oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat.

Systém rodičovských schůzek je promyšlený:

Na začátku školního roku proběhne informační schůze, na které jsou rodiče seznámeni s plánem práce v daném školním roce. Rodiče se mohou k plánu vyjádřit, popřípadě ho doplnit. Podílejí se na přípravě i organizaci různých akcí družinou pořádaných. Dbáme na to, aby rodiče byli včas informováni o veškerém dění ve ŠD.

IV. Organizace vzdělávání

V souladu se zřizovací listinou má školní družina dvě oddělení, je určena především dětem prvního stupně ZŠ, v případě kapacitních možností však mohou ŠD navštěvovat i děti 2. stupně.

Školní družina není speciálně zaměřena na některou oblast výchovy a vzdělávání.

Školní družinu řídí ředitel právního subjektu (ZŠ Český Těšín Ostravská), vlastní činnost mateřské školy pak řídí jím ustanovená vedoucí školní družiny.

V. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

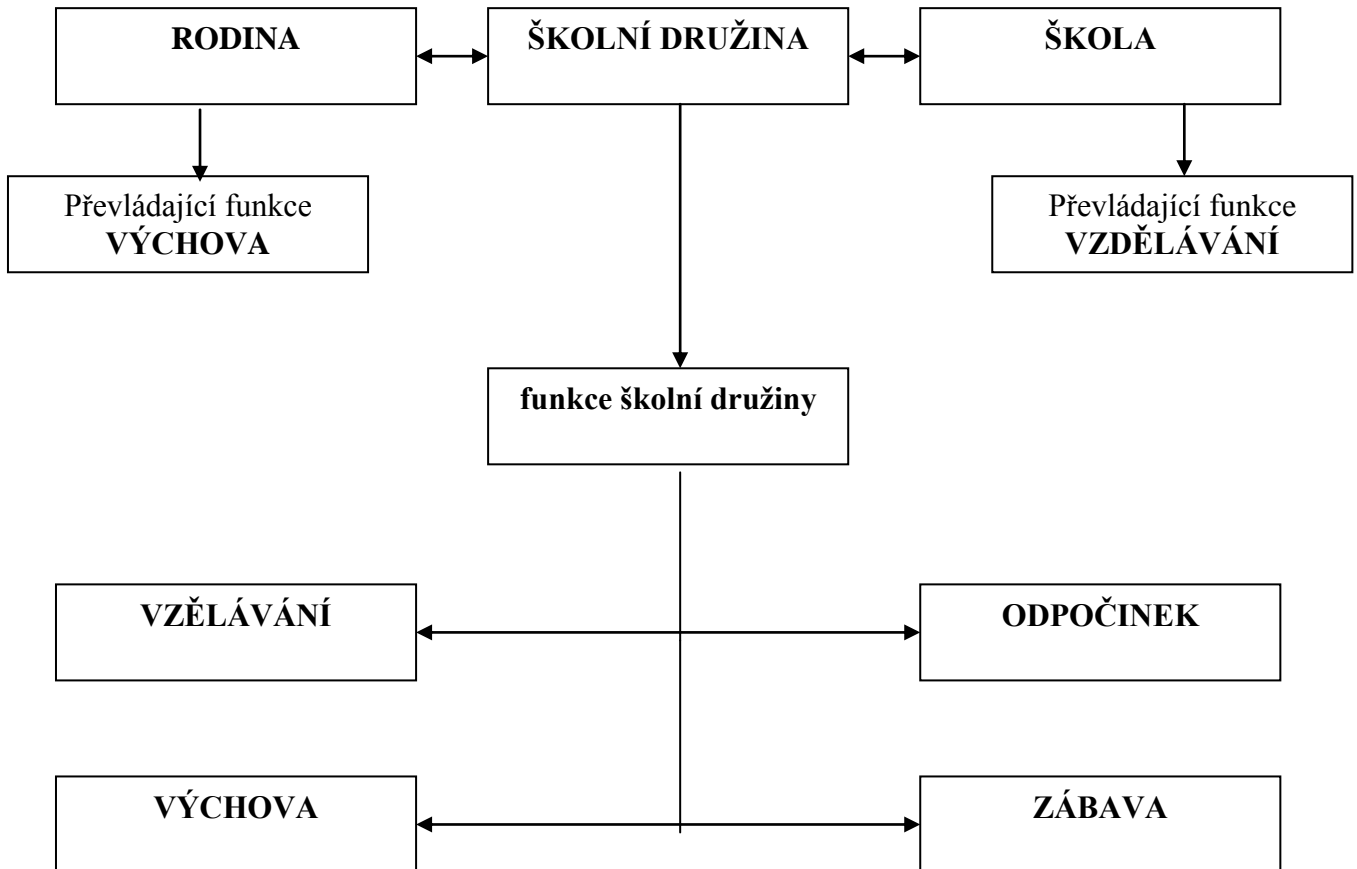
Obě vychovatelky se snaží vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dětí, k jejich učení i ke komunikaci s ostatními a pomáhají jim dosáhnout co největší samostatnosti ať už u dětí se speciálními potřebami nebo u dětí mimořádně nadaných nebo dětí, které speciálně vzdělávací potřeby nemají. Cíle i záměry zájmového vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. ŠD plně respektuje individuální potřeby a možnosti dítěte.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jim plně přizpůsobujeme podmínky pobytu a učení ve ŠD. Tyto podmínky se snažíme zajistit a připravit ve spolupráci s rodinou.

Vzdělávací obsah

VI. Charakteristika školního vzdělávacího programu

1. Postavení školní družiny

2. Činnostní obsah ŠVP školní družiny ZŠ Ostravská

3. Strategické výchovné a vzdělávací postupy

1. V činnosti dětí chceme upřednostňovat hru a přes hru se dostávat k činnostem výchovným a vzdělávacím;
2. Snažíme se prostřednictvím hry v dětech navozovat kladné emoce a vyvolávat nové zážitky, dosahovat jejich uvolnění, kladného vzrušení, ale i následného uklidnění. Naším cílem je dosáhnout u dětí z pobytu ve školní družině prožitků.
3. Svou činnost plánujeme do měsíčních činnostních cyklů, které však podle vnějších podmínek operativně upravujeme. Před zpracováním plánu si však ujasníme cíle činnosti i způsoby, jimiž chceme cílů dosáhnout.
4. Smyslem naší práce je návaznost, nikoli nahodilost.
5. Před činnostními jednotlivostmi upřednostňujeme krátkodobé projekty.
6. Volíme zejména motivující postupy, které vedou u žáka ke ztotožnění.
7. Dodržujeme zásadu, že jakékoli činnosti musí být bezpečné, tělesně pro dítě přiměřené a sociálně nedeprimující, klima v oddělení musí být pozitivní.
8. Vše by mělo směřovat k zhodnocení výsledku samotnými žáky včetně sebehodnocení.
9. Činnost jednotlivých oddělení je kooperativní, soutěživost se nesmí změnit v řevnivost.
10. Za dobrou práci umíme dítě či skupinu odměnit či pochválit.
11. Upřednostňujeme činnosti skupinové, kolektivní před individualistickými.
12. Při práci využíváme metody dramatizace.
13. Usilujeme o individuální přístup k dětem se zvláštními poruchami chování nebo jinými specifickými potřebami.
14. Sleduje činnost dětí nadprůměrných a snažíme se jejich schopnostem vycházet vstříc.

4. Kompetence

Dlouhodobým procesem, v průběhu několikaleté docházky do školní družiny, budeme působit na děti v oblasti získávání souhrnu znalostí, schopností, praktických dovedností a postojů a umění využívat je v praxi. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení:

Dítě rádo získává nové informace, pracuje s nimi, dokončí započatou práci, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů:

Dítě si všímá dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence:

Dítě ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky i odpovědi vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, komunikuje kultivovaně.

4. Sociální a interpersonální kompetence:

Dítě se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, přistupuje k úkolům a povinnostem zodpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Občanské kompetence:

Dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlivost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých, váží si tradice a kulturního dědictví, podílí se na rozvoji životního prostředí.

6. Kompetence k trávení volného času:

Dítě se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku trávení volného času.

5. Obsahy jednotlivých činnostních oblastí

5.1. Oblast číslo 1)		
UČIT SE ZNÁT		
<i>Obsah</i>	<i>Cíle, metody, formy, prostředky</i>	<i>Kompetence</i>
Rodina – funkce – členové – vztahy	Objasňovat význam rodiny, její funkci Využít besed, společných akcí s rodiči, společné četby, návštěvy kulturních představení atd.	3,4,5
Škola – družina – organizace – charakteristika	V praxi vysvětlovat fungování strukturované organizace, vysvětlovat význam režimu (řádu), principů demokracie (diskuse např. nad programem činnosti ŠD atd.)	2,3,4,5
Obec – funkce obce (město – vesnice) – historie a tradice – osobnosti – současnost (nabídky)	Seznam děti s funkcí obce včetně významu politického, vést je k úctě k místním tradicím, seznamovat je s regionální historií, význačnými osobnostmi apod.	1
Region – kultura – sport – zvyky a tradice	Vytvářet v nich povědomí o kulturních a sportovních možnostech; Vycházky, soutěže, besedy se zajímavými lidmi, návštěvy vhodných kulturních či sportovních akcí, estetické využití (výtvarné práce), společná četba atd. Soutěž Poklady z těšínské truhly; návštěva muzea	2,3,4,5
Česko – původ – lokalizace – řeč – skupiny obyvatel	Vhodnými formami rozvíjet znalosti o naší vlasti, o Evropě, ale i celém světě	
Evropa – hranice – státy – vlajky		
Svět – zajímavosti		

5.2. Oblast číslo 2)

UČIT SE, JAK NA TO

<i>Obsah</i>	<i>Cíl, metody, formy, prostředky</i>	<i>Kompetence</i>
Beseda, diskuse	Naučit děti besedovat a diskutovat nad společnými činnostmi, výsledky své práce atd.	1,2,3,4,5
Encyklopedie, odborné knihy, časopisy, internet	Rozšiřovat školní znalosti dětí potřebných pro získávání informací atd.	1,2
Sdělení, informace, sdělovací prostředky	Prohlubovat znalosti dětí spojených s rozlišováním a tříděním informací	1,2,3
	Umožnit dětem návštěvu počítačového kroužku v DDM	
Pozorování, experimenty	Vést je při praktických činnostech k promyšlenému pozorování, v případě potřeby zdravému experimentování	1,2,3
Pojmy	Zkvalitňovat schopnosti dětí používat odborné termíny nebo zkoušet definovat nově získané poznatky	1,2,3

5.3. Oblast číslo 3)		
UČIT SE ŽÍT SPOLEČNĚ		
Obsah	Metody, formy, prostředky	
Starší – mladší, děti - dospělí	Opakovaně v dětech rozvíjet úctu k starším a dospělým, učit je chápat rozdíl mezi mužem a ženou či dívkou a chlapcem, vysvětlovat, jaký mají fyziologické odlišnosti vliv na jejich chování i jednání; Učit děti znát jejich práva;	2,3,4
Ženy – muži, chlapci – dívky,		
	Četba, návštěva kulturních akcí, pracovní činnosti, diskuse; besídky u příležitosti Dne matek atd.	
Rizika plynoucí z narušených vztahů	Objasňovat dětem nebezpečí, která je v životě mohou potkat: domácí násilí, pedofilie, znásilnění atd. Vhodné besedy	
Slabí – silní, zdraví – nemocní	Učit děti vnímat rozdílnost, vštěpovat jim zásadu, že existují skupiny lidí, které potřebují naši pomoc. Návštěva Domova seniorů;	
Rozdílné rasy	Společná četba apod.	
Kritika – sebekritika, výtka – pochvala	V praxi se zaměřit na to, aby děti uměly přijímat kritiku, aby byly schopné samy sebe kriticky hodnotit, aby ze své pozice uměly pochválit, ale v případě potřeby i vyslovit přiměřenou (taktní) výtku.	2,3,4,5
Nadřizený – podřizený	Vést děti k tomu, aby chápaly, proč je nutné ve společnosti vytváření hierarchií v oblasti řízení; Při vhodných příležitostech vytvářet strukturované skupiny, v jejichž čele budou stát děti, které pro řízení mají předpoklady a které jsou pro ostatní přirozenou autoritou;	2,3,4,5

Individualismus – skupinová práce	Vést žáky k pochopení výhod skupinové práce.	2,3,4
Slušné chování	Vést žáky ke slušnému chování, vyjadřování bez vulgarismů, ke gentlemanskému chování chlapců k dívkám atd.	1,3,4,5
	Vyhodnocování, ankety	
Správné stolování	Prohlubovat a rozvíjet zásady správného stolování (např. používání různých druhů příborů atd.);	1,3,4,5
	Využít společného stolování ve školní jídelně; pořádat soutěže ve stolování, hra na restauraci (host, číšník, kuchař)	
Hygiena	Směřovat děti k průběžné péči o osobní hygienu (pravidelné mytí, koupání, výměna prádla, přezouvání se atd.),	1,4,5
	Práce s informacemi; důsledné vysvětlování možných problémů, četba	

5.4. Oblast číslo 4)		
UČIT SE BÝT		
<i>Obsah</i>	<i>Cíle, metody, formy, prostředky</i>	<i>Kompetence</i>
Povinnosti k sobě – povinnosti k jiným	Dosáhnout toho, aby děti pochopily význam slova „povinnost“, aby chápaly, že „já“ jako součást společnosti mám určité povinnosti ke společnosti, ale také k sobě (povinnost vydělávat peníze má význam pro rodinu, ale také pro mne... apod.)	4
Povinnost – zábava a relaxace	Vysvětlit dětem, že povinnosti neexistují bez zábavy a relaxace a naopak, osvětlit jim, proč tomu tak je. karneval (masek, pyžamový atd.) Den dětí	4,6
Nahodilost - plánování	Učit děti plánovat svou činnost i činnost skupiny; Přizvat žáky k plánování činnosti školní družiny, společně s nimi činnost školní družiny vyhodnocovat	1,2,3,6
Kvizy, tajenky, doplňovačky, křížovky	Rozvíjet logické myšlení, učit ověřování správných postupů, posuzování dosažených výsledků atd. Hry, soutěže; Superfarmář	1,2,3,4,5,6
Míčové hry – pravidla – umění prohrávat – fair play	Seznamovat děti s pravidly základních míčových her, vyžadovat dodržování pravidel, vést je k umění přijímat případný sportovní neúspěch, odvykat je nesportovnímu chování nebo naopak učit je chovat se při sportu čestně; Využívat školní tělocvičny, víceúčelového hřiště při škole a blízkého lesoparku Sportovní den ŠD	4,6 6
Týmovost – individualismus	Vysvětlit, že ve většině životních situací, nejen ve sportu, tým dokáže víc než jednotlivec.	3,4
Osobní i kolektivní bezpečnost – nezdravé riskování	Učit je překonávat přírodní překážky; učit děti zása-	2,4,5,6

	dám první pomoci, naučit je znát krizová telefonní čísla	
	Vycházky; dopravní soutěž, zdravotní soutěž apod.	
Náchylnost k nemocem – odolnost (posilování, otužování)	Rozvíjet v dětech potřebu po pohybu, vysvětlovat nebezpečí obezity atd.	6
	Využívat přirozené potřeby např. pořádáním tanečních akcí, aerobiku atd. Využívat školní tělocvičnu	
Pobyt venku – ekologie	Vést žáky ke sledování změn v přírodě v závislosti na roční době, ke sledování života zvířat a tím v nich prohlubovat vztah k přírodě a péči o ni; vycházky	1,6
Zdravý životní styl – nezdravé návyky	Vysvětlovat dětem význam zdravé stravy, nebezpečí návykových látek apod. Organizovat např. ovocný den, sýrový den, mléčný den apod. Uspořádat besedy např. s vedoucí školní jídelny atd.	1,5
Rukodělné činnosti, Výtvarné činnosti	Prohlubovat manuální zručnost, schopnost hledání vhodných pracovních postupů; Podporovat kreativitu, fantazii, nápaditost, rozvíjet estetické cítění, vytvářet prožitek z tvorby... Naučit děti posoudit vhodné a nevhodné materiály, objasnit pojmy funkční, estetický apod. Práce s netradičními materiály (kámen, kůže, drátek, papírová lepenka, textil, sklo... Návštěva domova seniorů s dárky při vhodných příležitostech, při Dni matek, zapojování do soutěží; Výzdoba interiérů školní družiny, školy atd.	2,6

VII. Evaluační systém

1) Zásady autoevaluace

Na základě §§ 10 a 12 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a v souladu s §§ 7-9 vyhlášky č.15/2004 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, bude autoevaluace školy probíhat podle těchto zásad:

a) Cíle autoevaluace

- zlepšit kvalitu školy jako organizace zabezpečující výchovu a vzdělávání;
- zvyšovat profesionální úroveň učitelů;
- zkvalitňovat komplexní vývoj dítěte v mateřské škole

b) Oblasti autoevaluace

- podmínky vzdělávání a výchovy;
- proces výchovy a vzdělávání;
- výsledky (výstupy)

c) Způsoby autoevaluace

- pozorování a partnerské pozorování
- dotazníkové a anketní metody;
- rozhovorové (dialogové) metody;
- analýzy dokumentů.

d) Účinnost (výstupnost) autoevaluace

autoevaluace						
<i>poskytuje</i>	<i>vypovídá</i>	<i>vypovídá</i>	<i>slouží</i>	<i>ovlivňuje</i>	<i>ovlivňuje</i>	<i>vede</i>
zpětnou vazbu vzhledem k cílům školy	o silných a slabých stránkách školy	o účinnosti přijatých opatření	ke korektivním ŠVP	další vzdělávání pedagogických pracovníků	vzdělávací a výchovné strategie školy	k opatřením přijímaných ředitelem zaměřených na zlepšení stavu

e) Podrobné zásady autoevaluace s obsahem hodnocení, cíli, četností a termíny, osobní odpovědností a hlavními metodami stanovuje vnitřní směrnice ředitele, případně metodický pokyn.

f) Specifickým cílem autoevaluace ve školní družině je zajistit efektivní vzdělávací a výchovný proces v součinnosti s rodiči, vytvořit podnětné a laskavé prostředí a dosáhnout tak spokojenosti dětí a jejich rodičů.

Obsah

I	Identifikační údaje	3
A	Název školního vzdělávacího programu	3
B	Předkladatel	3
C	Zřizovatel	3
D	Platnost dokumentu	5
II	Obecná charakteristika školy	7
III	Podmínky vzdělávání	7
IV	Organizace vzdělávání	9
V	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných	9
	Vzdělávací obsah	11
VI	Charakteristika školního vzdělávacího programu	13
1.	Postavení školní družiny	13
2.	Činnostní obsah ŠVP školní družiny ZŠ Ostravská	14
3.	Strategické výchovné a vzdělávací postupy	15
4.	Kompetence	16
5.	Obsahy jednotlivých činnostních oblastí	17
5.1.	Učit se znát	17
5.2.	Učit se, jak na to	18
5.3.	Učit se žít společně	19
5.4.	Učit se být	21
VII	Evaluační systém	23
	Obsah	25

